

**СВЕЧЕНО ОБРАЌАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА
ОРГАНИЗАЦИСКИОТ ОДБОР НА XXII МЕЃУНАРОДЕН
СИМПОЗИУМ ЗА БАЛКАНСКИ ФОЛКЛОР
„ФОЛКЛОРИСТИКАТА И КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО“**

Драги колеги, почитувани гости и пријатели, во име на Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, во име на организацискиот одбор на дваесет и вториот (XXII) симпозиум за балкански фолклор, и во мое лично име, ви посакувам срдечно добредојде!

Темата на нашиот симпозиум оваа година е „Фолклор и културно наследство“, и таа е избрана како поддршка на иницијативата на УНЕСКО, донесена по одлуката на 42. седница на Генералната конференција во ноември 2023 година, да го прогласи 17 октомври за Меѓународен ден на Нематеријалното културно наследство. Со гордост најавуваме дека нашиот симпозиум е една од придружните заеднички манифестации на УНЕСКО по повод првото издание на овој Меѓународен ден на нематеријалното културно наследство.

Во согласност со Конвенцијата на УНЕСКО за зачувување на нематеријалното културно наследство, една од целите на нашиот симпозиум е да се подигне свеста за значењето на културното наследство, а во тие рамки и на нематеријалното културно наследство и потребата за негово зачувување, имајќи предвид дека нематеријалното културно наследство игра важна улога во приближувањето на луѓето и обезбедувањето на размена и разбирање меѓу нив. Дополнително, нашиот симпозиум ќе ја зголеми јавната свест за македонското нематеријално (и материјално) културно наследство, посебно. Ова ќе се постигне преку промовирање на културните вредности и размена на идеи за процедурите и иницијативите што се потребни за зачувување и заштита на ова наследство, а истовремено ќе се нагласи значењето на Конвенцијата на УНЕСКО и нејзината клучна улога во глобалното зачувување на нематеријалното културно наследство.

*

Фолклорот и културното наследство претставуваат клучни елементи во одржувањето и преносот на традициите, обичаите, верувањата и вредностите од една генерација на друга. Тие не само што ја дефинираат историјата и културата на едно општество, туку и го обликуваат индивидуалниот и колективниот идентитет на луѓето, играјќи клучна улога во создавањето на јазикот, уметноста и секојдневниот живот.

Фолклорот опфаќа широк спектар на усни творби, како што се: приказни, песни, народни вицови, изреки, обичаи, ритуали, и верувања, кои се пренесуваат низ генерациите. Тоа е жива форма на народна култура која се одржува и развива во текот на времето. Со помош на

фолклорот, се чуваат и пренесуваат значајни знаења за животот, природата, социјалните структури и духовните вредности.

Еден од најважните аспекти на фолклорот е неговата способност да ги прилагоди старите традиции на новите околности, што му овозможува да остане релевантен и денес. На пример, традиционалните народни песни можат да бидат модернизирани и адаптирани во нови музички стилови, без да го изгубат својот основен дух и порака.

Културното наследство вклучува не само усна, туку и материјална традиција, како што се: архитектурата, уметничките дела, ракотворбите, облеката и јадењата. Тоа е сликата на минатото која живее во тековната култура и ја претставува основата за идентитетот на една заедница. Секој народ ја гради својата историја и култура врз темелите на наследството кое е оставено од предците.

Почитувањето и зачувувањето на културното наследство е начин да се обезбеди континуитетот на традициите и вредностите кои ја оформуваат личната и колективната свест. Културното наследство не е само минато, туку и живо искуство кое ја обликува сегашноста и иднината на народите. Преку него, помладите генерации можат да ја разберат својата историја, своите корени и да изградат свест за значењето на зачувувањето на овие традиции.

Во глобализираниот свет, каде што културите се меѓусебно поврзани и се наоѓаат под влијание на современите технологии и медиуми, фолклорот и културното наследство добиваат нова димензија. Иако модерните достигнувања можат да донесат нови перспективи и можности, тие истовремено претставуваат и закана за исчезнување на традиционалните форми на култура.

Зачувувањето на фолклорот и културното наследство во светот на брзи промени е од суштинско значење. Тоа бара активна улога на државите, образовните институции, но и на поединците во чувањето и во промовирањето на овие вредности. Денес, многу народи се обидуваат да го одржат својот културен идентитет преку музеите, фестивалите, археолошките наоѓалишта и дигитализацијата на културните материјали. Во оваа смисла, фолклорот и културното наследство стануваат не само предмети на национална гордост, туку и дел од глобалното културно богатство.

*

Фолклорот и културното наследство се, не само одраз на минатото, туку и жива, динамична компонента на современото општество. Тие ја претставуваат душата на една нација и нејзините луѓе, го обликуваат нивниот идентитет и ги поврзуваат со нивната историја. Зачувувањето и промоцијата на овие вредности е обврска која не само што гарантира континуитет на традициите, туку и ги

Свечено обраќање на претседателот на...

зајакнува културните разлики кои ја прават нашата планета богата и
разнообразна.

Проф. д-р Ермис Лафазановски,
претседател на организацискиот одбор на меѓународниот симпозиум